

1. Proponowana nazwa kursu kształcącego: **Kurs Kształcący dla Prezbiterów w zakresie Prawa Kanonicznego i Teologii Pastoralnej**
2. Jednostka mająca prowadzić kurs kształcący: **Wydział Teologiczny UAM**
3. Szczegółowe informacje dotyczące kursu kształcącego:
 - a) okres trwania kursu kształcącego/liczba semestrów: **1 rok/2 semestry**
 - b) liczba godzin zajęć: **40 godzin**
4. Przewidywany termin rozpoczęcia kursu kształcącego: **październik 2014**

Program kursu kształcącego

1. Nazwa kursu kształcącego: **Kurs Kształcący dla Prezbiterów w zakresie Prawa Kanonicznego i Teologii Pastoralnej**
2. Opis efektów kształcenia:

Lp.	Efekty kształcenia dla Kursu Kształcącego dla Prezbiterów Absolwent:	Sposób weryfikacji efektów kształcenia	Sposób dokumentacji efektów kształcenia
WIEDZA			
W_01	ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej prawa kanonicznego, teologii pastoralnej, liturgiki i liturgii, obrzędowości Kościoła katolickiego i pobożności ludowej oraz teologii słowa Bożego i sakramentów, jak też katechetyki, którą jest w stanie rozwijać i stosować w działalności profesjonalnej;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_02	zna terminologię nauk teologicznych i jej korzenie grecko-łacińskie;	zaliczenie	praca pisemna
W_03	ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu prawa kanonicznego i teologii pastoralnej, liturgiki i liturgii, obrzędowości Kościoła katolickiego i pobożności ludowej oraz teologii słowa Bożego i sakramentów, jak też katechetyki;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_04	ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego; zna także katolicką naukę społeczną;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_05	zna główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i	zaliczenie/eg	praca pisemna/egzamin

	charytatywnej Kościoła katolickiego, dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego;	zamin	ustny
W_06	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teologii z innymi dziedzinami nauki, a zwłaszcza z naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych;	zaliczenie	praca pisemna
W_07	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej;	zaliczenie	praca pisemna
W_08	zna możliwości i sposoby wykorzystania mass mediów w duszpasterstwie.	zaliczenie	praca pisemna
UMIĘTNOŚCI			
U_01	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_02	potrafi podejmować i wypełniać ogólne i specjalistyczne zadania duszpasterskie Kościoła katolickiego;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_03	potrafi przygotowywać i wygłaszać homilie oraz inne wystąpienia związane z działalnością duszpasterską;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_04	potrafi poprawnie sprawować liturgię i obrzędy Kościoła katolickiego;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_05	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i psychologii w powiązaniu z teologią w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, katechetycznych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_06	umie organizować parafialną działalność duszpasterską, katechetyczną, charytatywną oraz animować aktywność małych grup;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_07	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami Kościoła katolickiego w celu rozwiązywania konkretnych problemów;	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_08	potrafi korzystać z mass mediów w duszpasterstwie.	zaliczenie/ egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_02	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy doktrynalne, prawne i etyczno-moralne związane z pracą duszpasterską;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_03	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogiczno-katechetycznych w środowisku społecznym i eklezjalnym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie katechezy szkolnej i pozaszkolnej; angażuje się we współpracę;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_04	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczno-katechetyczne;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_05	umie uczestniczyć w przygotowaniu i kierowaniu działalnością społeczną, potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne i eklezjalne swojej działalności;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_06	wykazuje gotowość do podejmowania trudnych zadań związanych z pracą duszpasterską i pełnioną funkcją społeczno-eklezjalną.	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy

3. Sylwetka absolwenta z informacją o kwalifikacjach i uprawnieniach, które uzyska absolwent kursu dokształcającego:

Absolwent Kursu Dokształcającego dla Prezbiterów w zakresie Prawa Kanonicznego i Teologii Pastoralnej posiada uporządkowaną, pogłębioną i szczegółową wiedzę z zakresu prawa kanonicznego i teologii pastoralnej, liturgiki i liturgii, obrzędowości Kościoła katolickiego i pobożności ludowej oraz teologii słowa Bożego i sakramentów, jak też katechetyki, nauki społecznej Kościoła i mass mediów. Jednocześnie wykazuje się zdolnością aplikacji tej wiedzy do konkretnych sfer życia i obszarów pracy duszpasterskiej.

4. Przedmioty wraz z zakładanymi efektami kształcenia i przykładową literaturą:

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z prawa kanonicznego:

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_03, W_06, U_01, U_07, K_01, K_02

Literatura:

- S. Paździor, Przyczyny psychiczne niezdolności osoby do zawarcia małżeństwa w świetle kan. 1095 n.3, Lublin 2009.
- P. Bianchi, Kiedy małżeństwo jest nieważne?, Warszawa 2006.
- W. Góralski, Dobro małżonków a istotne obowiązki małżeńskie, Warszawa 2010.
- W. Góralski, Kanoniczne prawo małżeńskie, Warszawa 2006.
- J. Syryjczyk, Sankcje w Kościele, Warszawa 2008.
- M. Pastuszko, Sakrament pokuty i pojednania, Kielce 1999.
- G. Ciccila, F. Targoński, Poradnik spowiednika, Kraków 1999.
- Aa.Vv., proces małżeński według instrukcji „Dignitas Connubii”, II ogólnopolskie Forum Sądowe, red. T. Rozkrut, Tarnów 2006.
- R. Sztymmler, Prawo do skargi powodowej wyrazem praw człowieka w Kościele, „Forum Teologiczne” 1 (2000), 131-144.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z liturgiki:****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01

Literatura:

- B. Nadolski, W trosce o piękno liturgii, Poznań 2013.
- P. Marini, Liturgia i piękno, Pelplin 2007.
- Z. Wit, Troska o piękno liturgii, w: Laudate Dominum, Gniezno 2005, s. 109-121.
- Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii, Poznań 2003.
- W. Nowak, „Dekalog” teologicznej odnowy pobożności ludowej, „Studia Elckie”, s. 101-118.
- J. Nowak, Prawo w służbie wydarzeń zbawczych, Poznań 2004.
- K. Matwiejuk, Świątość liturgii zobowiązaniem do poprawnej celebracji, w: „Liturgia Sacra” 17 (2011) 257-271.
- Kongregacja Kultu Bożego, Dyrektorium o Mszach świętych z udziałem dzieci, 1.11.1973
- Cz. Krakowiak, Msze święte z udziałem dzieci, Częstochowa 2013.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z katolickiej nauki społecznej:****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_01, W_02, W_03, W_04, W_06, U_01, U_07, K_01, K_05

Literatura:

- Sobór Watykański II, Konstytucja *Gaudium et spes* (1965).
- Jan Paweł II, Encyklika *Sollicitudo rei socialis* (1987).
- Benedict XVI, Encyklika *Caritas in veritate* (2009).
- Benedykt XVI, Orędzie na Światowy Dzień Pokoju Zwalczenie ubóstwa drogą do pokoju (1.I.2009), w: *L'Osservatore Romano* 30 (2009) nr 1, s. 3-8.
- D. Tettamanzi, Społeczne znaczenie wstrzemięźliwości, „Społeczeństwo” 19 (2009) nr 2, s. 213-226.
- F. Casazza, Jakość życia w perspektywie chrześcijańskiej, „Społeczeństwo” 23 (2013) nr 2, s. 61-76.
- Sobór Watykański II, Konstytucja *Gaudium et spes* (1965).
- Benedict XVI, Encyklika *Caritas in veritate* (2009).

Jan Paweł II, Orędzie na Światowy Dzień Pokoju *Dialog na rzecz pokoju – wyzwaniem dla naszych czasów* (1.I.1983), w: Orędzia Ojca Świętego Jana Pawła II, t. I., red. J. Jękot, P. Słabek, Kraków 1998, s. 36-47.

Jan Paweł II, Orędzie na Światowy Dzień Pokoju *Dialog między kulturami drogą do cywilizacji miłości i pokoju* (1.I.2001).

P. Poupard, Wiara i kultura – współczesne wyzwania, „Społeczeństwo” 12 (2002) nr 5, s. 543-556.

H. Wejman, Teologiczny wymiar dialogu, „Filozofia dialogu” t. 3 z 2005, s. 121-130.

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z katechetyki

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_03, W_05, W_06, U_01, U_05, U_06, K_01, K_03

Literatura:

J. Kraszewski, Katecheza w rodzinie, w szkole i w parafii, „Horyzonty wiary” 11 (2000) n. 3, s. 19-30.

M. Misiaszek, Dorosły w procesie ewangelizacji i katechezy, „Szczecińskie Studia Kościelne”, t. 6: Katecheza w kontekście nowej ewangelizacji, Szczecin 1995, s. 33-42.

A. Offmański, Katecheza w rodzinie szansą nowej ewangelizacji, w: Katecheza dorosłych we wspólnocie Kościoła, red. K. Misiaszek, Warszawa 2002, s. 43-50.

E. Osewska, Ograniczenia i możliwości katechezy w rodzinie, „Seminare”. Poszukiwania naukowo-pastoralne, 1995 (n. 11), s. 81-97.

Rodzina katolicka środowiskiem wychowania. Dyskusja redakcyjna, „Chrześcijanin w świecie” 23 (1993) n. 4, s. 102-122.

J. Stala, E. Osewska, Fundamentalne podstawy i obszary katechezy rodzinnej, Tarnów 2000.

J. Stala, Podstawy teologiczno-antropologiczne katechezy rodzinnej. Na podstawie dokumentów Magisterium soborowego i posoborowego, Tarnów 1998.

J. Stala, Przedmiot i forma katechezy rodzinnej, „Katecheta” 43 (1999) nr 4, s. 10-15.

K. Armbruster, Mystagogische Katechese, „Lebendige Katechese“ 1 (2003), s. 9-15.

G. Bitter, A. Gerhards, Glauben lernen – Glauben feiern. Katechetisch-liturgische Versuche und Klärungen, Stuttgart-Berlin-Köln 1998.

R. Bleistein, *Mystagogie in den Glauben*, „Katechetische Blätter 1 (1973), s. 30-43.

Cyryl Jerozolimski, Katechezy przedchrzcielne i mistagogiczne, Kraków 2000, s. 7-8.

S. Movilla, Od katechumenatu do wspólnoty. Wprowadzenie teologiczno-duszpasterskie, Warszawa 1990, s. 60.

M. Polak, Mistagogia w duszpasterstwie Kościoła. Studium pastoralnoteologiczne, Poznań 2012.

M. Qualizza, Inicjacja chrześcijańska. Chrzest – Bierzmowanie – Eucharystia, Kraków 2002, s. 43.

M. Schambeck, *Mystagogisches Lernen. Zu einer Perspektive religiöser Bildung*, Würzburg 2006.

J. Schulte, Katechese als Mystagogie, „Lebendige Katechese“ 1 (1987), s. 16-22.

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z homiletyki

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_03, W_05, W_06, W_07, U_01, U_03, K_01, K_02

Literatura:

- J. Augustyn, S. Cyran, sztuka spowiadania. Poradnik dla księży, Kraków 2006.
- Benedykt XVI, Kryzys sakramentu pokuty jest wyzwaniem przede wszystkim dla kapłanów.
- K. Frąszczak, Jak mówić o nawróceniu współczesnemu człowiekowi?, „Przegląd Homiletyczny” 12 (2008), s. 91-101.
- Obrzędy pokuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich, Katowice 1981.
- Przemówienie do uczestników kursu dla spowiedników zorganizowanego przez Penitencjarię Apostolską 16 III 2007 r., „L'Osservatore Romano” 5/294 (2007), s. 29-30.
- J. Salij, Jak dzisiaj mówić o Bożym miłosierdziu?, „Przegląd Homiletyczny” 12 (2008), s. 63-72.
- L. Sikorski, Słowo Boże w liturgii pojednania i pokuty. Celebracje pokutne, Kielce 2001.
- H. Witczyk, Sakrament pokuty i pojednania, „Współczesna Ambona” 1 (2002), s. 169-178.
- M. Wróblewski, Jak mówić o pokucie współczesnemu człowiekowi?, „Biblioteka Kaznodziejska” 7-8 (2000), t. 144, s. 138-144.
- P. Bortkiewicz, Kradzież myśli, „W Drodze” 6 (2000), s. 35-43.
- T. Naganowski, Cudze myśli i słowa w czyichś ustach. Głos prawnika, w: M. K. Kubiak, W. Przyczyna (red.), Ściągać czy nie ściągać? O pomocach do homilii i kazań, Poznań 2008, s. 67-80.
- W. Przyczyna, Materiały pomocnicze do homilii i kazań. Definicja, rodzaje, znaczenie, w: M. K. Kubiak, W. Przyczyna (red.), Ściągać czy nie ściągać? O pomocach do homilii i kazań, Poznań 2008, s. 23-33.
- W. Przyczyna, Homilia pięćdziesiąt lat po Soborze Watykańskim II. Pytania, problemy, wyzwania, Kraków 2013.
- G. Siwek, Teksty cudze w procesie tworzenia jednostki przepowiadania, w: M. K. Kubiak, W. Przyczyna (red.), Ściągać czy nie ściągać? O pomocach do homilii i kazań, Poznań 2008, s. 35-48.
- E. Staniek, Z kaznodziejskiego warsztatu, Kraków 1997.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z mass mediów w duszpasterstwie*****Efekty kształcenia dla przedmiotu:***

W_01, W_02, W_03, W_07, W_08, U_02, U_08, K_01, K_05

Literatura:

- M. Dubost, Środki przekazu jako „miejsce sakramentalne”, „Communio” (wersja polska), R. 15: 1995, nr 6, s. 64-77.
- Z. Janczewski, Sprawowanie sakramentu pokuty i pojednania „na odległość”, „Prawo Kanoniczne” 50 (2007) nr 1-2, s. 112-125.
- D. Kowalczyk, Między dogmatem a herezją, Warszawa 2003.
- S. Witek, Sakrament pojednania, Poznań-Warszawa 1979.
- List okólny Penitencjarii Apostolskiej dotyczący zastosowania technicznych środków komunikacji w sprawach objętych pieczęcią sakramentalną lub tajemnicą spowiedzi, 2002.
- Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, Kościół a internet, 2002.

Literatura:

- A. Baczyński, Telewizja w służbie ewangelizacji, Kraków 1998.
- A. Draguła, Eucharystia zmediatyzowana, Zielona Góra 2009.
- W. Przyczyna (red.), Msza św. w telewizji?, Kraków 2006.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z teologii pastoralnej****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_01, W_02, W_03, W_05, W_06, U_01, U_02, U_06, K_01, K_02, K_06

Literatura:*Evangelii nuntiandi*, adhortacja apostolska Pawła VI.*Redemptoris missio*, encyklika Jana Pawła II.*Evangelii gaudium*, adhortacja apostolska Franciszka.F. Blachnicki, *Została nam powierzona Ewangelia*, Kraków 2007.F. Blachnicki, *Rekolekcje ewangelizacyjne*, Kraków 2007.*Redemptoris missio*, encyklika Jana Pawła II.*Christifideles laici*, adhortacja apostolska Jana Pawła II.*Instrukcja o niektórych kwestiach dotyczących współpracy wiernych świeckich w ministerialnej posłudze kapłanów*, Watykan 1997.T. Wielebski, *Cele, sposoby, formy i środki programowania duszpasterskiego*, „Teologia Praktyczna”, t. 9, Poznań 2008, s. 19-48.M. Polak, *Programowanie duszpasterskie w parafii. Ogólnopolskie i diecezjalne plany pastoralne w relacji do programów parafialnych*, „Teologia Praktyczna”, t. 9, Poznań 2008, s. 93-102.Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii*, Poznań 2003.*Religijność ludowa*. „Communio”, nr 6 (42), rok VII 1987.*Między pobożnością ludową a mistyką*. „List”, czerwiec 2009.*Raport o stanie wiary w Polsce*. Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski Arcybiskup Józef Michalik w rozmowie z Grzegorzem Górnym i Tomaszem P. Terlikowskim, Radom 2011, s. 7-41.A. Läpple, *Kleines Lexikon des christlichen Brauchtums*, Augsburg 1996.**5. Określenie formy zakończenia kursu doksztalającego i uzyskania końcowego wyniku:**

Absolwent zobowiązany jest do zebrania wymaganych zaliczeń i zdania wymaganych egzaminów. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia Kursu Doksztalającego.

6. Plan kursu doształcającego:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Wykład (liczba godzin)	Ćwiczenia/ Konwersatoria (liczba godzin)	Forma zaliczenia
1.	Wybrane zagadnienia z prawa kanonicznego	-	4	zaliczenie
2.	Wybrane zagadnienia z liturgiki	-	2	zaliczenie
3.	Wybrane zagadnienia z katolickiej nauki społecznej	-	2	zaliczenie
4.	Wybrane zagadnienia z katechetyki	-	2	zaliczenie
5.	Wybrane zagadnienia z teologii pastoralnej	-	4	zaliczenie
6.	Wybrane zagadnienia z homiletyki	-	2	zaliczenie
7.	Wybrane zagadnienia z mass mediów w duszpasterstwie	-	2	
Razem semestr I			18	
1.	Wybrane zagadnienia z prawa kanonicznego	-	4	egzamin
2.	Wybrane zagadnienia z liturgiki	-	6	egzamin
3.	Wybrane zagadnienia z katolickiej nauki społecznej	-	2	zaliczenie
4.	Wybrane zagadnienia z katechetyki	-	2	zaliczenie
5.	Wybrane zagadnienia z teologii pastoralnej	-	4	egzamin
6.	Wybrane zagadnienia z homiletyki	-	2	zaliczenie
7.	Wybrane zagadnienia z mass mediów w duszpasterstwie	-	2	zaliczenie
Razem semestr II			22	
Razem			40	